

Věstník PFlcz

Pohanské rodičovství

Pohanské rodičovství je jako každé jiné. Nehledejme v tom nic zásadně odlišného nebo výjimečného.

Pubmooty a výlety

Pubmooty PFlcz se vracejí do Prahy a to v novém hávu. Těšte se také na výlety a nové akce PFlcz.

Bacín

Nevede tam značená stezka, nenarazíte na něj v běžných turistických průvodcích. Bude to chtít řádnou dávku orientačního smyslu a vrtkavé intuice, abyste ho vůbec našli a byli si jisti, že jste na tom správném kopci.

Havranův sloupek

Být pohanem v naší zemi má mnohé nepopiratelné výhody. Stačí se přidat k jednomu z mnoha místních uskupení a rázem se stáváte členem pohanské elity.

Jmbořec 2015

CO SLAVIT?

JEDNOU ZE ZÁKLADNÍCH POHANSKÝCH ZNALOSTÍ JE KOLO ROKU. MĚLI BYSTE ZNÁT, že EXISTUJÍ JISTÉ SVÁTKY A IDEÁLNĚ BYSTE MĚLI VĚDĚT, JAKÝ JE JEJICH PŮVOD A ZPŮSOB JEJICH SLAVENÍ. ZATÍMCO OSTATNÍ SVÁTKY VYPLÝVAJÍ I ZE STARÝCH LOKÁLNÍCH TRADIC, S IMBOLCEM JSEM MĚL TAK TROCHU POTÍŽ.

Když se tak trochu zamyslíte, tak na jakýkoliv jiný svátek Kola roku existuje alespoň nějaká lokální pohanská tradice, na kterou lze bez jakýchkoliv problémů navázat. Ale Imbolc se zdá být stejně importovaným a cizákým svátkem, jako bylo nucení Santy Clause na slavnosti zimního slunovratu.

Možná se Imbolcu bráním stejně nesmyslně, jako se bráním veselému pánovi v červeném kabátu, o kterém je až moc dobře známo, že když shodí onen reklamní červený hábit, tak na vás vykoukne Wotan.

U jiných svátků vám vysvětlení nabídne alespoň jeden divoký pohan, který vás vyzve, abyste šli do přírody, protože v přírodě se přeci skrývá to pravé a

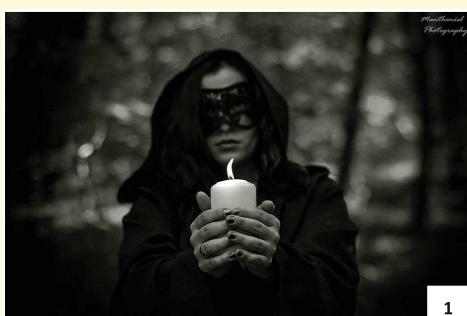

nefalšované pohanství. Ale divocí pohané v temném období roku uléhají k zimnímu spánku, a tak se s problémem musíte vypořádat sami, uvězněni v betonové džungli velkoměsta.

Ve většině děl ze zahraniční provenience se dočtete, ať si doma zapálíte svíčku, ale toto vám zakazuje buď výbor SVJ, domovní řád, anebo protipožární směrnice. Je potřeba najít nějaké nové řešení, které zachová podstatu svátku, ale umožní nám jej slavit z teplého pohodlí domova.

A tak mě napadlo jedno městské řešení. Co kdybyste si ve svém doupečti letos vyměnili žárovky?

Hezký Imbolc

1

2

Z tohoto čísla

1 V netradičně česko-slovenském rozhovoru si Liliana povídala s fotografkou Veronikou, působící pod značkou Mantheniel Photography 2 Eylonwai pokračuje v seriálu článků o pohanství v současných kulturních dílech. Pro tentokrát se zaměřila na filmovou tvorbu 3 Milujete příběhy o Conanovi, nebo jste je coby "pokleslou literaturu" nikdy nečetli? Ať tak či tak, nenechte si ujít Mysličův článek o autorovi, R.E. Howardovi, a stopách pohanství v jeho díle

3

v nejbližší době...

6. - 8.2. Pohanský ples

společenská událost sezóny,
3. ročník klasického plesu spojeného
s workshopem, rituálem a výukou
společenských tanců
Chata Agáta, Lučany nad Nisou
více na webu Stezky pohanství

7.2. - Imbolc

veřejný rituál PFI
Lučany nad Nisou

17.2. Diskusní pubmoot Praha

28.2. Výjezdní pubmoot Moravského pohanstva Praha

13.3. Hudební pubmoot Praha

21.3. - Ostara

veřejný rituál PFI
České Meziříčí

27.3. Pubmoot Moravského pohanstva Brno

10.4. Diskusní pubmoot Plzeň

14.4. Filmový pubmoot Praha

16.4. Hudební pubmoot Hradec Králové

2.5. - Beltine

veřejný rituál PFI
České Meziříčí

2.-6.7. Witchcamp České Meziříčí

Více informací k jednotlivým akcím
najdete na webu a facebooku PFI

Bližší informace k novému konceptu
pubmootů PFI najdete v tomto čísle
Věstníku

Z REDAKČNÍ POŠTY

Jen tak ze zvědavosti jsem mrkla do Věstníku PFI Samhain 2014 a byla mile překvapena.

Věstník jsem přestala číst někdy kolem roku Já vlastně ani nevím kdy, ale je to už dlouho. Prostě se mé přízemní povaze nezamlouvala ta snaha o „akademičnost“ či co to bylo, neumím to popsat. No možná umím, ale nechce se mi nad tím přemýšlet.

V letošním Samhainu jsem si zamilovala Havranův sloupek. Paráda. Díky za ten humor. Já jsem přeběhlík z paneláku na vesnici. Teplou vodu a splachovací wécko jsem si však nenechala vzít!

Taky úvod „Novoroční předsevzetí“ se mi líbil, i když Samhain není začátkem mého pohanského roku, v úvodníku je vtip a taková ta „pohanská esence“.

Až budeme předkové – přemýšleli jste o tom? Ano, hodně, mám na toto téma popsáno mnoho stran

Milí přátele,

jsme moc rádi, že se naše výzva k reakcím na Věstník setkala s úspěchem. Díky vašim ohlasům, a také více než třem stům stažení, vidíme, že vás Věstník vážně baví - což nám všem přináší další motivaci k jeho vydávání.

Děkujeme vám za vaši přízeň, protože bez vás, čtenářů, by naše práce neměla smysl.

Nezapomeňte nám i tentokrát napsat, co vás v imbolcovém čísle bavilo, zaujalo, nebo třeba naštvalo - a zůstaňte nám nakloněni. Rádi se s vámi sejdeme i nad stránkami dalšího čísla.

Lucie

svého emdé. Pro toho, kdo o tom dosud nepřemýšlel, je to dobrý návod, jak o tom začít přemýšlet.

I článek o chantech a ZB jsem přelouskala rychle, kdyby to nebylo o ZB, asi bych ho přeskočila. Nemám takové nadání, abych chanty upravovala, takže je pořávám v původní podobě.

Moc se mi líbí informace o knížkách. Dobrý nápad. Přidejte i filmy (v úvodníku je načuknuté, že by mohl pohan sem tam zkouknout nějaký ten film ladící s aktuálním svátkem)....

Rozhovory mě nelákají, i když je Miky zajímavá pohanská osobnost, mou nechuť číst rozhovory to neproložilo.

Cestopisy naopak miluju, tak jsem si přelouskala Bílou skálu. Fotky bezva, v povídání bych přivítala více osobních „pohanských“ pocitů, viz. v textu „Proslunění vyhlídka nad kamenným mořem přímo vyzývá

k meditacím. Skalnatá zákoutí pod vrcholem zase lákají k tvorbě přírodních oltářů nebo rozmlouvání s duchy lesa.“ A méně konkrétních údajů „pozůstatky kamenného valu o délce 43 metrů, šířce 4 metry a výšce 1 metru proto najdeme pouze na severní straně...“ Pokud bude v příštím čísle další cestopisek, s chutí si ho přelouskám.

Články Členství v PF a Zajímavé akce, to je článková klasika, která tu být musí a nedají se dělat hůře nebo lépe.

eL

Ten článek/úvaha o předcích - safra, moc dobrý, klobouk dolů :-). A Havran...? Havran je prostě klasik.

Celkově mi přijde, že Samhainový číslo je prostě nejlepší - (tím nesnižuji kvalitu ostatních čísel - Beltain je taky fajn), ale asi mou inklinaci k těm podzimním děním a určitým vazbám na spodní svět, mi to tak přijde.

Díky všem za skvělé čtení, které „nutí“ k zamyšlení, inspiruje k dalším „věcem“ na cestě za poznáním a dává pocit jisté sounáležitosti s podobně smýšlejícími lidmi...

Myslím, že i to je jeden malý, krásný odkaz, který zde jako předkové zanecháme, a to je jedna z těch pozitivních zpráv, kterých není mnoho, jak Cody v článku podotkl :-). Za mne ještě jednou dík.

Jaroslav

Gratuluji PFI a jejímu věstníku. Je to ted' vskutku jediný pohanský časopis v republice.

Jiří

Článek o ZBudapest je skvělý, obsah diskutabilní. Autorská práva byla jednoznačně porušena a to, že se to běžně děje, neznamená, že je to v pořádku. Reakce autorky mi ale přijde přehnaná a neadekvátní. A také je z ní vidět její nenávist k mužům, proto je to něco, s čím souhlasit nemůžu.

Kletbou řeší problémy lidé, kteří nedokážou, nebo nejsou ochotni své problémy řešit jinou cestou. Je to samozřejmě cesta černé magie a ti, kdo tyto metody používají, na to zpravidla doplácejí. V historii i současnosti je příkladů víc než dost.

Zajímavé doplnění by bylo, jestli se autorka snažila interpretu CD kontaktovat a domluvit se na dalším postupu, a jak to dopadlo. Použití kletby v tomhle případě mi přijde

stejně neadekvátní, jako když někdo odnese z mého bytu něco mého, a já, než se s ho zeptám, přídu do jeho bytu s brokovnicí a začnu střílet. Pro mne neakceptovatelné.

Ale jak jsem řekl, článek dobrý.

Pavel

Hele, a jak se vlastně pojí ta Slavnost s pohanstvím? Já jsem si myslí, že ačkoliv pohani používají magii, tak magici nejsou pohané. A nebo to mají chaosmagikové nějak naopak? Ono je jim asi opravdu vše dovoleno, že?

Orka

Věstník se moc povedl, dobrá práce. Vzpomněl jsem si, že si se ptala po zpětné vazbě, ale žádný konstruktivní návrh na zlepšení mě nenapadá. Osobně se mi asi nejvíce líbí rozhovory se zajímavými lidmi. Oslovit Mikyho byl dobrý nápad. Taky jsem koukal na loňský samhainový Věstník kvuli zajímavým místům v okolí Plzně, díky za tipy.

Ondra

Připadá mi, že si trochu protiřečíte. V prvním článku nás vyzýváte, abychom byli těmi správnými pohanskými rodiči, ale pak se v rozhovoru s Mikym dočtu, že vlastně on nijak své děti k pohanství nevede. Tak jaký z něj potom bude pohanský předek? A vůbec, mám se snažit vést své děti k pohanství?

Morag

Článek o Bílé skále je naprosto super! Jenom škoda, že jsem se k Samhainovému věstníku dostal až v lednu... Asi mi nezbude nic jiného, než počkat na léto, abych se tam podíval. Nešlo by tam naplánovat nějaký společný výlet? Díky

Rowan

Napište nám!

Líbí se vám Věstník PFI? Napište nám!

Těšíme se na vaše ohlasy, připomínky, postřehy i dobré rady.

Pět nejjednodušších komentářů oceníme drobným dárkem - přívěškem s motivem stromu života.

Naše adresa je vestnik@pohanskafederace.cz, ohlasy k Věstníku můžete zveřejnit i na naší FB stránce.

OBSAH

Všehochut'

úvahy a zamýšlení, vážně i nevážně

2 ÚVODNÍK

co vlastně slavit o Imbolku?

3 Z REDAKČNÍ POŠTY

vaše ohlasy na články z Věstníku

18 HAVRANŮV SLOUPEK

ke komu se přidat, abyste vstoupili mezi elitu?

26 ČLENSTVÍ V PFI

jak a proč se k nám přidat

Články

pohanství z mnoha pohledů

6 POHANSKÉ RODIČOVSTVÍ

je pohanské rodičovství jiné?

8 NOVÝ KONCEPT PUBMOOTŮ

PFI

pubmoooty se vrací do Prahy a mají nový styl

10 POHANSTVÍ VE FILMU

zachumlejte se do deky s hrnkem kakaa a tématickými filmy a seriály

18 R.E.HOWARD - MEČ A MAGIE

dobrodružství barbara Conana a pohanství?

Rozhovory, reportáže

zajímaví lidé, zajímavá místa

14 VÝLETY A RITUÁLY PFI

přidejte se k nám na některé naší akci

15 BACÍN

výlet na zapomenuté obětiště

23 POLÍBENI MÚZOU

rozhovor se slovenskou fotografkou Veronikou

Věstník Mezinárodní Pohanské Federace pro Čechy, Moravu a Slezsko

ČASOPIS PŘIPRAVUJÍ

šéfredaktorka: Lucie Haberlová
editorka: Jana Balušková

GRAFICKÁ PODoba

obálka: Pavel Ungr
foto: Tereza Micková
grafická úprava: Lucie Haberlová

DÁLE SPOLUPRACOVALI

Pavel Janíček, Květa Brudnová,
Milan Mysliveček

toto vydání
PROŠLO HAVRANEM

POHANSKÉ RODIČOVSTVÍ

TEXT: PAVEL UNGR

Řekněme si to hned na začátku. Pohanské rodičovství je jako každé jiné. Nehledejme v tom nic zásadně odlišného nebo výjimečného. Občas se ale stává, že si lidé, kteří žijí nějakým spirituálním životem, pohanovat nevyjímají, myslí, že jsou v něčem lepší a výjimeční. Tak to není a není to tak ani v případě, že se stanou rodiči.

Co je pohanské rodičovství

Rozumíme tím situaci, kdy jeden nebo oba rodiče jsou pohané a vychovávají vědomě a aktivně své dítě nebo děti způsobem, který rezonuje s jejich spiritualitou.

Co je a co není pohanství, je tématem dlouhodobých a složitých diskusí, ale pro naše potřeby vycházejme z definice Stezek pohanství a za pohanské rodiče považujme osoby, které se v této definici dokáží najít:

“Pohanství je náboženství, víra, magická stezka i osobní filosofie k životu, která čerpá z původních polyteistických předkřesťanských náboženství a tradic. Na základě nich vzniká současná víra, která aktuálně reflekтуje naši dobu, společnost a naše touhy i potřeby.

Pohanství uctívá duchy, přírodní

bytosti a bohy ve všech jejich aspektech (mužský, ženský, temnější, chaotický, tvořivý, bojovník, ochránce, vládce, ničivý aspekt, aspekt plodnosti a mnoha dalších). Vztah s bohy, duchy a dalšími bytostmi je vždy partnerský, není ani submisivní, ani dominantní. Velký důraz v současném pohanství je kladen na harmonii se vším živým (i mrtvým) a spřízněnost s přírodou.

Pohanství je živé, dynamické, flexibilní a kreativní náboženství. Pohanství není ani staré, ani nové. Prochází skrze věky.”

Musí být váš potomek pohan?

Nemusí, ale může. Pokud jsou rodiče pohané, asi by v nitru své duše byli rádi, kdyby i jejich potomek měl k pohanství pozitivní vztah, ne-li aby se stal pohanem. Jako rodiče bychom však měli být spíše rádci a partneři, než diktátoři. Nezapomínejme, že děti se učí hlavně nápodobou, a tak veškeré naše postoje (bohužel i ty negativní) dokáží rychle okopírovat.

Proto vašemu dítěti ukažte, co je na pohanství skvělé. Volnost, vztah k přírodě, flexibilita, vyprávějte mu o Kole roku, nabízejte mu účast na rituálech, ale k ničemu ho nenuťte. Neočekávejte, že bude vše chápav, ale nechte ho, ať se učí. Pokud se mu to bude líbit, může se veškerých pohanských náležitostí účastnit s vámi. Může se také stát, že jeho postoj bude odmítavý, ale to je přirozené.

Není nic horšího než nucené

náboženství. Každý člověk by si měl svoji víru zvolit svobodně a sám. Jinak byste se mohli v rámci pubertálního vzdoru dočkat nejednoho překvapení, např. ve formě trucovitého příklonu k jinému náboženství nebo ateismu.

Pohanské nebo křesťanské Vánoce?

Základní otázka, kterou slýchám od mnoha pohanů i nepohanů, je - jak slavíte v pohanské rodině Vánoce? Nechci vám určovat, jak to na Vánoce máte dělat, ani nechci říkat, co by pohané měli dělat. Povím vám ale, jak to děláme u nás.

Vánoce nejsou křesťanský svátek

To my pohané dobře víme. Ale když si vezmeme všechny věci a symboly, které typické české Vánoce provázejí, zjistíme, že většina symboliky je stále pohanská - stromek, předávání dárků, pečení cukroví, dlouhá noc, název Vánoce a mnohé další. Křesťanství musíme přiznat příběh o Ježíšovi. Nicméně na základě mého malého průzkumu mezi mými nepohanskými přáteli mohu říct, že Vánoce nejsou vnímány jako křesťanský nebo pohanský, ale jako společenský svátek, kdy si blízcí lidé jsou blíže a dávají si dárky. Žádné náboženství.

Codyho pohanský koncept Vánoc

Slunovrat / Yule - slavíme Lovecraftiánskou slavností spirituálním pochodem po Praze. Během Slavnosti chceme hlouběji prožít a pochopit smysl vánočních svátků, které svými kořeny ani zdaleka nejsou tak křečovitě optimistické, jak je chápe dnešní společnost. Jde o nastolení rovnováhy, o uctění starých zvyků a bohů.

23. 12. - Yuleček nosí dárky. Mnohem intimnější posezení, s večeří při svíčkách a drobnými dárky a rodinným povídáním

24.12. - Ježíšek nosí dárky. Klasické české Vánoce zachováváme, protože jsme na nich vyrostli a protože je to pro naše děti normální. Nechceme jim měnit svět, na který jsou zvyklí jak oni, tak jejich kamarádi.

Tipy pro pohanské rodiče

Jsem dalek tomu říkat, jak mají pohané vychovávat své děti. Kromě toho, že je to vždy individuální, nemyslím si, že existuje jediný správný postup. Ale mám pro vás páru tipů, které by se vám mohly hodit.

- 1.** Čtěte společně pohanské knížky. A tím nemyslím Gardnera, Starhawk nebo Bonewitse. Čtěte převyprávěné mýty nebo příběhy, kde jsou prvky pohanství. Osobně doporučuji třeba Dlouhé noci Vikingů aneb Vraťte nám rabiáty nebo Kateřina v zemi Ásů.
- 2.** Dívejte se na vhodné pohanské seriály nebo filmy.
- 3.** Poslouchejte s nimi pohanskou hudbu a zkuste na ni s dětmi tančovat.

- 4.** Choděte často do přírody a vysvětlujte její koloběh třeba na Kolo roku.
- 5.** Podporujte pozitivní vztah ke zvířatům a rostlinám.
- 6.** Nepopírejte existenci pohádkových bytostí.
- 7.** Choděte stavět do lesa příbytky pro skřítky a jiné lesní bytosti a nechávejte na různých místech jídlo

(obětiny) pro duchy a lesní bytosti.

8. Kreslete s dětmi výjevy z knih, filmů a z jejich snů a představ.

9. Hrajte s nimi hry, kdy budou muset chodit do přírody a poznávat rostliny nebo zvířata.

10. Inspirujte se skautskými hrami.

Možnosti je samozřejmě nepočítaně.

Máte sami nějaké tipy a zajímavé zkušenosti? Pošlete nám je na info@pohanskafederace.cz. Rád bych vás také upozornil na zajímavou diskusní skupinu na Facebooku pod názvem Pohanská rodina.

Je rodičovství atraktivní?

Možná si někteří z vás řeknou, že je toto téma nezajímá. že jste mladí, nespoutaní, divocí a temní pohané. Ano, žijete v beltainovém období. A v tomto čase byla kdysi celá česká pohanská komunita. Většina z nás byla hodně mladá, nezkušená, často studující na škole.

Byli jsme spjati s divokým rohatým bohem pobíhajícím po lesích. Komunita ale postupně stárne a dospívá tak do lugnasadhového období, kdy musí přjmout zodpovědnost za divoký Beltain.

Čeká nás i to, co je běžné v zahraničí. Děti se se svými rodiči stanou pravidelnými účastníky pohanských akcí. Kolo roku se otáčí a přináší pohanské rodičovství jako nedílnou součást žitého pohanství.

NOVÝ KONCEPT PUBMOOTŮ PFI

Pubmoooty jsou nejstarší kontinuálně konanou pohanskou akcí v České republice. Už od roku 2007 česká pobočka Mezinárodní pohanské federace pořádá tato neformální pohanská setkání pro pohanů, jejich přátele a podobně smýšlející. Již osmým rokem se díky PFIcz pohané mohou potkávat, sdílet zkušenosti, diskutovat a navzájem se poznávat. Pubmoooty se těší vysoké přízni pohanů a staly se tak populární, že inspirovaly i ostatní pohanské organizace.

Odstartovaly v Praze a poté, co pražskou štafetu v roce 2012 převzalo Brno a Plzeň, se v roce 2015 v nové podobě vrací zpět do Prahy, aby poskytly místním pohanům to, co jim chybělo.

Živlové pubmoooty PFIcz

Nová koncepce pubmootů kopíruje živly a přinejmenším v Praze se můžete každý měsíc těšit na novou akci.

Vyslyšeli jsme hlasy našich členů, čtenářů i dalších pohanů a setkávání obohatili zajímavým tématem. Na každém pubmootu přivítáme zajímavého hosta, následovat bude diskuze a samozřejmě nebude chybět neformální socializace u dobrého jídla či pití. Témata budeme střídat dle živlů.

Vybíráme místa konání, která jsou nekuřácká, nabízejí dobré jídlo a pití a jsou přívětivá k pejskům i rodinám s dětmi.

Vzduch - Hudební pubmoooty

Zajímáte se o pohanskou hudbu? Chcete si poslechnout doporučení našich hostů? Toužíte ostatním pustit vaši oblíbenou muziku? Zde je váš prostor - ať už je to folk, psytrance nebo pagan metal. Přijďte se nechat inspirovat.

Oheň - Diskusní pubmoooty

Pozveme vás na moderované (často panelové) diskuse na důležitá a aktuální témata týkající se pohanství. Co je pohanství, patří šamanismus do pohanství, co pohanská náboženská společnost, extrémismus v pohanství nebo pohanské pohřebnictví? I toto budou naše téma.

Voda - Knižní pubmoooty

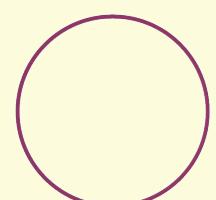
Znáte nejnovější pohanské knihy? Co vyšlo v zahraničí a co se chystá u nás? Chcete doporučení na zajímavé tituly nebo ostatním sami doporučit? Knižní pubmoooty jsou to pravé místo pro vás.

Země - Filmové pubmoooty

Máte rádi pohanské filmy a seriály? My taky! Proto vám jich pár ukážeme, možná ty, které neznáte, a třeba nám vy ukážete takové, které neznáme my. Čtete Ednu, Františka Fuku a Kamila Filu? Pak tohle je ten správný pubmoot pro vás.

Éter - speciální pubmoooty

Pššš... tohle je překvapení. Ale slibujeme, že to bude zajímavé.

Praha

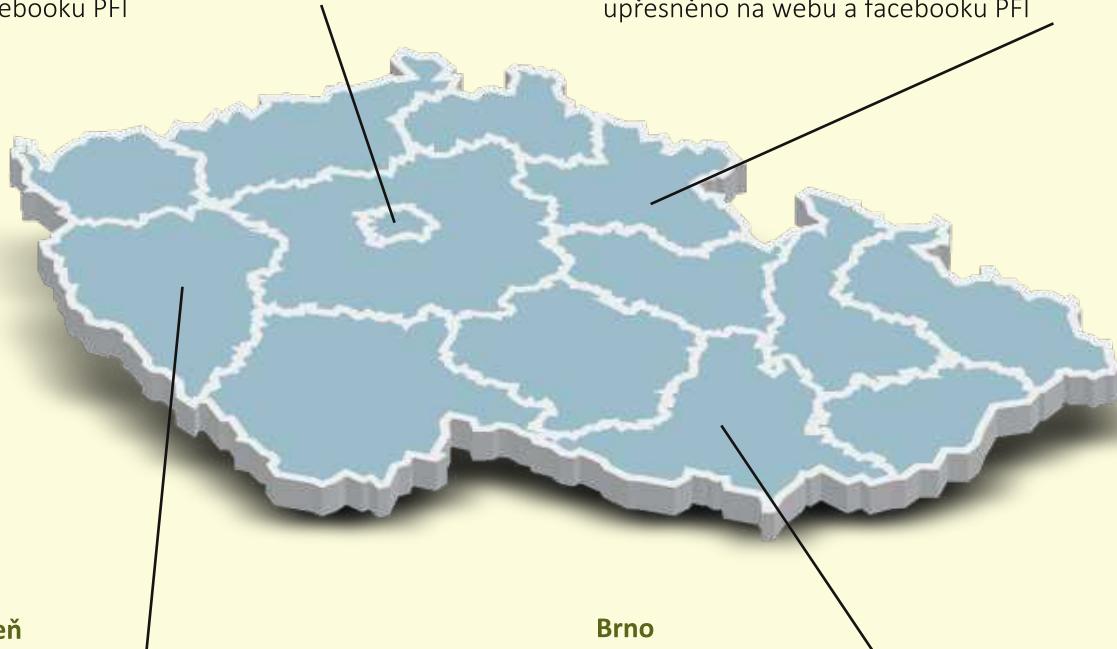
17.2. - Diskusní pubmoot - patří šamanismus a vúdú do pohanství?

13.3. - Hudební pubmoot - ukázky nejzajímavějších pagan metalových kapel a písniček

14.4. - Filmový pubmoot - Wickerman

všechny uvedené pubmoity začínají v 18 hodin v kavárně Lajka, U akademie, Praha 7

28.2. - výjezdní pubmoot Moravského pohanstva a PFI
místo konání bude upřesněno na webu a facebooku PFI

Plzeň

10.4. - Diskusní pubmoot: Jak prožívat posvátnost všedního dne?

Potřebujeme k životu mýtus a rituál? Jak pečovat o duši v běžném shonu pracovního týdne? Přijďte společně diskutovat o posvátném umění života, podělit se o své zkušenosti a tipy, nebo se jen inspirovat.

pubmoot začíná v 18 hodin v kavárně Kačaba, Prokopova 17, Plzeň

Hradec Králové

16.4. Hudební pubmoot s Yarwíkem

Tisíce let promlouvá k lidem svým dunivým hlasem skrze věky... Provází nás na cestách mezi světy. Zná stovky příběhů a písni, zná stovky cest vedoucích až...

Ke kořenům posvátného

Zdá se, že rámový buben (používaný v šamanských kulturách) má stále co říci lidem současného, stále se měnícího světa.

Povídání nejen o bubnech a cestách mezi světy.. Slovem i bubnem provází Yarwik

pubmoot začíná v 18 hodin, místo konání bude upřesněno na webu a facebooku PFI

Brno

Pubmoity v Brně mají dlouhou tradici. Naše vize je pokračovat v nich jako doposud. Tedy jedno velké setkání přibližně po 3 měsících. Sejdeme se v příjemné hospůdce, kde vytvoříme prostor pro popovídání a veselí. Aby k nám vázili cestu i mimobrněnští, budeme tato setkání spojovat se zajímavými přednáškami a workshopy našich hostů. Loni se velkému zájmu těšila dvoudílná přednáška o runách. Stejně tak chceme pokračovat ve výjezdních pubmotech, které jsou zpravidla spojeny s výletem do přírody či zajímavého města nebo místa.

23.3. - pubmoot začíná v 18 hodin v Šermířském klubu L.A.G., Kopečná 382/50, Brno

POHANSTVÍ VE FILMU

TEXT: TEREZA MICKOVÁ

V minulém Věstníku jsme psali o „pohanských“ knihách jako ideálním způsobu, jak strávit zimní dny. Avšak i od písmenek je třeba občas si odpočinout, například u dobrého filmu či seriálu. A tak se dnes podíváme na pár zajímavých kousků, které jsou buď vyloženě „pohanské“, nebo se pohanství nějakým způsobem aspoň dotýkají.

A začneme rovnou tím – dalo by se říci – nejkontroverznějším. Zkuste si schválně do vyhledávače na internetu zadat „pagan movies“ – mohu vám zaručit, že většina seznamů těchto filmů bude začínat nebo alespoň obsahovat film Rituál (The Wicker Man). Proč?

1. Rituál

Originální název: The Wicker Man
Rok: 1973

Režie: Robin Hardy
Hrají: Christopher Lee, Edward Woodward, Diane Cilento

Na ostrov Summerisle přijíždí zarytí křesťan detektiv Neil Howie, který zde má vyšetřit zmizení místní dívky.

Záhy poznává, že ostrov je obydlen lidmi se vskutku zvláštnimi zvyky. Ve škole se děti učí o pravém významu májky (ano, ty sprostárny), nemoci se léčí pomocí žab, dívky tančí nahé kolem ohně...

A co teprve pán ostrova, Lord Summerisle. Pro detektiva hotový blázen. Divák se zde setkává s víceméně izolovanou pohanskou komunitou, která stále dodržuje dávné zvyky. A právě se připravuje na oslavy Beltainu, kterými zároveň celý film vrcholí.

Rovnou říkám: pokud jste tento film ještě neviděli, podívejte se na něj. Ač je starý, stále svou kvalitou překonává většinu současně filmové produkce. A Christopher Lee je jako lord Summerisle nepřekonatelný.

Nicméně se neubráním kritickému popíchnutí – díky poměrně překvapivému a syrovému zakončení se může stát, že se na vás vaší nepohanští známí začnou koukat s podezřením.

2. Mlhy Avalonu

Originální název: The Mists of Avalon
Rok: 2001
Režie: Uli Edel
Hrají: Anjelica Huston, Julianna Margulies, Joan Allen

Dnes snad už klasický televizní film zpracovává, jak už název dává tušit, artušovskou legodu.

Hlavní postavou je zde Artušova sestra Morgana, která vypráví příběh svého života. Jako mladá dívka přijíždí na ostrov Avalon, aby se zde zasvětila Bohyni a učila se „magii“. Její osud se pak proplétá s dalšími postavami artušovského cyklu: Lancelotem, Ginevrou, Morgause, Vivian, Merlinem a samozřejmě samotným Artušem.

Artuš a jeho mýlus má základ v keltské mytologii, tudíž je přirozené, že i Mlhy Avalonu se keltského pohanství velkou měrou dotýkají. Je zde Bohyně, rohatý lesní bůh a spousta motivů z tohoto prostředí.

Všechna tato téma jsou však pojata trochu odlišně, než by znalý pohan čekal. A na konci dojde k překvapujícímu (snad toho příliš neprozradím) smíření s nově ustanoveným křesťanstvím.

3. Faunův labyrint

Originální název: El laberinto del fauno
Rok: 2006
Režie: Guillermo del Toro
Hrají: Ivana Baquero, Ariadna Gil, Sergi López

Film se odehrává na konci druhé

světové války ve Španělsku. Dívka Ofelie a její matka se přestěhují ke krutému důstojníkovi, který se snaží potlačit partyzánský odboj.

Ofelie utíká ze světa války do fantazie, když jí navštíví faun – tak trochu děsivá bytost napůl ze dřeva – a prozradí jí, že je princezna z podzemního království. Aby se tam mohla vrátit, musí splnit tři úkoly.

O tom, zda jsou ve Faunově labyrintu prvky pohanství, bychom se mohli dohadovat. Někteří lidé vidí v Ofeliině linii pouhou představivost, jiní ji berou za skutečnost (a díky tomu se pak různí i jejich názory na finále snímku).

Avšak zkuste se blíže podívat na postavu fauna: lesní stvoření se spirálami na těle zčásti ze dřeva. A navíc ty rohy...

4. Barbar

Originální název: Valhalla Rising

Rok: 2009

Režie: Nicolas Winding Refn

Hrají: Mads Mikkelsen, Maarten Stevenson, Alexander Norton

Snímek, který pravděpodobně ne každému sedne. Děj začíná ve chvíli, kdy je němý bojovník One Eye

1

zajatcem norského náčelníka Barde. Jeho zajetí ovšem nemá příliš dlouhého trvání a on se záhy setkává se skupinkou pokřešanštěných Vikingů, se kterými se plaví směrem na Jeruzalém. Cesta lodí však nedopadne tak, jak očekávali.

Jak už jsem psala, experimentální styl tohoto filmu nemusí všem divákům vyhovovat. Výraznou roli zde hraje práce s kamerou a barvami. Ale pokud jste pohan se zálibou ve vikingském směru, symbolika a odkazy obsažené v tomto snímku by vás mohly nadchnout.

5. Tajemství Roan Inish

Originální název: The Secret of Roan Inish

Rok: 1994

Režie: John Sayles

Hrají: Jeni Courtney, Eileen Colgan, Mick Lally

Desetiletá Fiona se na přání svého otce vrací z města na irský venkov, do malé rybářské vesnice v Donegalu, kde žijí její prarodiče. Nedaleko odsud je ostrov Roan Inish, kde rodina Coneellyů dříve žila, avšak za časů jejího otce dala přednost pevnině.

Fionu ostrov neustále něčím přitahuje a stejně tak legendy o něm a o její rodině. Zdá se, že všechny tyto legendy nějakým způsobem vedou k tragédii, při které jejího malého bratra v kolébce odneslo moře.

Spíše než filmem je tento snímek cyklem vyprávění. Fiona se postupně dozvídá podivuhodnou historii své rodiny skrze příběhy svého dědečka, bratrance Eamona či trochu podivného příbuzného Tadhga. Velkou roli zde hrají mytý o selkie (lachtanech, kteří se mění v lidi), které jsou dokresleny podmanivou irskou folklórní hudbou.

V poslední době přibývá lidí, kteří dávají před filmem přednost seriálu. Vybrat si mohou z nekonečného seznamu kvalitních a oblíbených titulů. Ačkoli se tenhle článek

2

3

jmenuje Pohanství ve filmu, byla by škoda nevyužít příležitosti a nepředstavit si pár pohanských zástupců zábavy na pokračování.

6. Cizinka

Originální název: Outlander

Rok: 2014-

Režie: Anna Foerster, Brian Kelly, John Dahl ...

Hrají: Caitriona Balfe, Sam Heughan, Graham McTavish

Druhá světová válka skončila a Claire Randallová, armádní sestřička, se s manželem těší na druhé líbánky ve Skotsku. Přijíždí právě v době oslav Samhainu a jedné noci neodolají a pozorují rituál v kamenném kruhu na kopci Craigh na Dun.

Claire se později na místo vrátí a z vnitřního popudu se dotkne největšího z kamenů. Rázem se ocitne v roce 1743, uprostřed občanské války mezi Skoty a Angličany.

Mohlo by se zdát, že seriál nemá s pohanstvím víceméně nic společného, ale důvod, proč je zařazen v tomto seznamu, je nejen samhainový rituál v úvodní epizodě. Skoti v 18. století už byli křesťany,

ale celým seriálem se táhne motiv mytického cestování časem skrz kameny a skotské tradice se samozřejmě také zakládají na mnohem starším, pohanském základě.

Seriál je natočen podle knih Diany Gabaldonové, ale autorka článku (kupodivu) doporučuje spíše seriálovou verzi.

7. Vikingové

Originální název: Vikings

Rok: 2013-

Režie: Michael Hirst

Hrají: Travis Fimmel, Katheryn Winnick, Gustaf Skarsgård

Seriál sleduje osudy legendárního hrdiny Ragnar Lothbroka a dalších postav v jeho blízkosti: Lagerthy, Rolla, Björna, Flokiho...

Ragnar má podnikavou mysl a odvahu a byl to právě on, kdo se jako první plavil do Anglie a podnikal nájezdy na tamní bohatství.

O ději snad netřeba mnoho říkat, seriál plyne velmi rychle a události se střídají v mžiku oka. A jelikož jsme u Vikingů, velmi podstatnou roli zde hraje náboženství.

Jednou z nejvýraznějších dějových linek je například „spor“ víry uneseného mnicha Athelstana a přesvědčení Ragnarova, se kterým se mnich postupně sbližuje.

8. Merlin

Originální název: Merlin

Rok: 2008-2012

Režie: Johnny Capps, Julian Jones, Jake Michie...

Hrají: Colin Morgan, Bradley James, Katie McGrath

V tomto seriálu je artušovská legenda podaná velmi svěžím a originálním způsobem. Merlin není seschlý stařík, nýbrž mladý chlapec, který se téměř náhodou dostane

do služby arrogantnímu princi Artušovi. V království je však zakázána magie a Merlin tak Artušovi nikdy nesmí prozradit, jak mocný ve skutečnosti je.

Merlin má pět sérií o třinácti dílech a v každém je zpracováván jiný motiv. Nejen že posouvají děj víceméně se shodující s artušovskými motivy dopředu, představují i ohromnou spoustu mytických bytostí. I díky perfektní souhře dvou hlavních herců je to vskutku příjemná podívaná.

Úvodní foto seriál **Merlin**

- 1 Rituál**
- 2 Faunův labyrint**
- 3 Tajemství Roan Inish**
- 4 Barbar**
- 5 Cizinka**
- 6 Vikingové**
- 7 Merlin**

HAVRANŮV SLOUPEK

Být pohanem v naší zemi má mnohé nepopiratelné výhody. Stačí se přidat k jednomu z mnoha místních uskupení a rázem se stáváte členem pohanské elity. A ke komu že se to máte přidat? To je vlastně úplně jedno...

Takový krok má ale zároveň i mnohé nevýhody. Najednou totiž dostáváte nálepku, a to takovou, která by se vám asi pranic nelíbila, kdybyste věděli, co je na ní napsáno. Podle toho, ke komu jste se právě přidali, to může být nahnědlý nácek, usměvavý pokrytec, věčný potížista, nevzdělaný obdivovatel tělesné kultury, namyšlený elitář, feministická slepice, hebký fluffík nebo temný pošuk. Zapomněli jsme na někoho?

Problém s touhle nálepkou, kterou vám někdo přilepil na záda, když jste se nedívali, je v tom, že jde hodně těžko sundat. Ať už ji zkusíte strhnout nebo opatrně odlepit, vždycky na vás zůstane trochu lepidla, na které se lepí špína. Nic vám nepomůže vysvětlování, že s Mussolinim máte společné jen to, že umíte položit cihlu k cihle a nahodit je omítkou. Ani to, že vaše naprostě nepřijatelné názory podporuje každá z *top ten* knih světové pohanské literatury. Prostě jednou máte nálepku a basta fidli.

Být pohanem v naší zemi má totiž také mnohé nevýhody. Někteří z nás jsou nepřejícní, sebestřední, namyšlení a naprostě odmítající uznat možnost, že by to někdo další možná mohl taky myslet dobře, nebo – nedej všechna božstva – lépe. A tak pořád meleme o spolupráci, otevřenosti, pokoře, a vůbec máme plná ústa vznosných frází – ale doopravdy spolu nespolupracujeme, nemluvíme a v uzavřených společnostech plijeme špínu na ty druhé (dlužno říci, že dost často ne bezdůvodně).

Pak se někde sejdeme nad půllitry národního moku, tváříme se na sebe mile a pro příštích pět či deset čárek na účtence jsme „zase“ všichni kamarádi.

Bývá hezkým zvykem svádět to ošklivé na temné síly internetu, které z lidí dělají něco, čím nejsou. Nehezkou pravdou ale je, že právě takoví opravdu jsme. Přejeme úspěch sobě a těm, kdo v nás věří, ale už ne těm, kdo to vidí jinak nebo prostě nechtějí jít za námi, ale prošlapávají si vlastní cestu. Nejsme ochotní si přiznat, že pravda, víra i její projevy mají mnoho tváří – a stejně jako u lidí, ani jedna z nich není tou jedinou správnou. A jsme přesvědčeni o tom, že my jsme ti skvělí, správní a báječní a myslíme to s ostatními dobře.

Bylo by hezké být pohanem v zemi, kde bychom takovými opravdu byli. Kde bychom skutečně dělali to, co říkáme, nestavěli mezi sebe hranice kvůli tomu, že naše nálepky jsou jiné, a nesnažili se za každou cenu shodit ty, kdo si odmítají nalepit právě tu naši. Nemusíme být přece přátelé jen proto, že sdílíme něco, čemu se říká pohanství. Zároveň si však jako příslušníci stejněho smýšlení nemusíme šlapat po krku. Jsme přeci všichni elita.

VÝLET DO LOUČENSKÉHO LABYRINTÁRIA

25. dubna 2015 Vás srdečně zveme na výlet za jedenácti magickými labyrinty, které se nacházejí v parku u zámku Loučeň.

Labyrinty hrály od pradávna svoji roli v různých světových kulturách, pohany nevyjímaje. Jedná se o energeticky silná místa, takže zde budete moci i načerpat nové síly.

Připravena je pro vás dynamická meditace a povídání o jejich historii a významu.

Akce je vhodná také pro rodiče s dětmi a majitele pejsků.

VEŘEJNÉ RITUÁLY PFI

IMBOLC

7.2. v 11:00 - chata Agátha, Lučany nad Nisou

OSTARA

21.3. v 17:00 - České Meziříčí

BELTINE

2.5. v 17:00 - České Meziříčí

Podrobnosti najdete vždy na webu a facebooku PFI

BACÍN: ZAPOMENUTÉ OBĚTIŠTĚ

TEXT A FOTO: TEREZA MICKOVÁ

Nevede tam značená stezka, nenařazíte na něj v běžných turistických průvodcích. Bude to chtít řádnou dávku orientačního smyslu a vrtkavé intuice, abyste ho vůbec našli a byli si jisti, že jste na tom správném kopci. A když se konečně zadaří... vítejte na místě, kde naši předkové vzdávali bohům oběť nejvyšší.

Úvodní odstavec neberte s nadsázkou – když jsme se rozhodli, že na Bacín vyrazíme, ještě jsme netušili, že to nebude tak jednoduché, a bláhově spoléhali na to, že nás k cíli „prostě něco dovede“. Ano, nakonec dovedlo, ale přestala jsem počítat, kolikrát jsme se museli vracet a kolikrát jsme si mysleli, že za touhle zatačkou už to bude.

Asi po hodině marného hledání a bloudění jsme se otočili na patě a řekli si, že když ne dnes, tedy jindy – a v tu chvíli nás do očí praštíl z krajiny celkem výrazně vystupující kopec, který jsme celou dobu obcházeli po úpatí a jehož výstřednost se vyjewila teprve tehdy, když jsme se rozhodli vydat zpět. Náhoda?

1 Šátečky Označení průrvy; **2 Pohled do průrvy** Někdo zde stále obětuje

Bacín je kopec, na který jsem narazila při procházení průvodce Keltské Čechy od Jiřího Waldhausera. Podle něj se zde v úzké skalní puklině našly archeologické stopy po Keltech. A ne ledajaké.

Za raných Keltů na našem území zde byl prokazatelně uložen dospělý člověk, pravděpodobně oběť.

Koster bylo nalezeno ještě dalších pět, nicméně již z pozdější doby. Kromě toho se v puklině a jejím okolí dále našly hliněné nádoby, ačkoli prázdné (mohly obsahovat tekutiny či potravu), železné nástroje a další.

Zdá se, že tradice, započatá snad ještě před obdobím Keltů na našem území, pokračovala skrz další tisíciletí. To by ukazovalo na možnost, že místo představovalo jakousi svatyni předávanou z národu na národ. A dnes k ní nevede ani značená cesta.

To, co jsem si v průvodci přečetla, mě zaujalo. Kromě toho se Bacín nachází v blízkosti mého bydliště, tudíž bylo rozhodnuto. Stačí se vydat do obce Vinařice (nedaleko Koněprus, ne u Kladna) a dát se po zelené turistické značce směrem z Litně do Koněprus.

Značka však nevede až na kopec, kousek za návsí se musíte dát ulicí nahoru, až přijdete na polní cestu. Kolem posledního stavení pod kopcem se dáte doprava směrem k tomu největšímu kopci v okolí a pak pokračujete, dokud se nedostanete k zalesněnému vrcholu. Pak už je jedno, kde se zanoříte mezi stromy, v tu chvíli objevíte plno rozbíhajících se cestiček.

Jakmile vás závoj stromů pohltí, ocítнетe se v pravdivém světě. Všude na zemi leží kameny, od těch, co jsou velké jako pěst až po obrovské balvany. Jako by je sem někdo z dlouhé chvíle naházel z nebe. Celý kopec je vápencovitý jako všechny krasové útvary v okolí.

Z úplného vrcholku kopce toho moc neuvidíte, jen značení výšky (499 m. n. m.), jinak je výhled zahalen větvemi a krovím. Ale aspoň sem

svítí slunce – jakmile slezete níž, všechny paprsky pohltí stromoví.

Kromě pukliny, ke které se ještě vrátím, toho na kopci moc není – rozbitá židle, napajedlo o něco větší než louže, bludiště skal a balvanů a podivně překocený krmelec. Ale co je na Bacínu zvláštní, je atmosféra. Nebo ovzduší, pocit, to, co visí ve vzduchu: můžete to nazvat, jak chcete, ale husí kůži se neubráníte.

My jsme se na kopec vydali vprostřed září, kdy mezi kmeny natahovaly své pavučiny desítky pavouků, na zem neustále jako déšť dopadaly mrtvé listy a žaludy a sem tam se s praskotem zřítila uschlá větev. Možná i to přidalo tajemnosti místa, ale stísněnost byla ve vzduchu téměř hmatatelná. Jako by si naši přítomnost na kopci něco nebo někdo nepřál.

Plocha vrcholu kopce není rozlehlá, dá se obejít zhruba za patnáct minut. Z toho důvodu není složité najít hledané místo – průrvu, ve které před lety archeologové objevili pozůstatky několika obětí. Navíc je místo ve skále označené barevnými praporky, které visí na šňůře od jednoho stromu

k druhému.

Samotná hlubina ve vás pak zanechá píchnutí neznámého strachu, ale lze snadno dohlédnout na její prozatímní dno – výzkum se zatím vedl pouze do hloubky 3 metrů. Což je možná škoda. Kdoví, co by puklina mohla ještě prozradit. Třeba tam ostatků leží mnohem víc a třeba i něco jiného...

Dnes v ní najdete spoustu modročerných brouků, kteří vedou výzkum místo odborníků a na vystupujícím prstu skály rozteklu svíčku – důkaz, že Bacín není tak zapomenutý, jak by se mohlo zdát.

NAVIGACE

Bacín

Vinařice, okres Beroun

49°53'48.678"N, 14°6'12.522"E

1 Vrchol Po krajině se nerozhlédnete; **2 Zapomenutá** Kdo a proč ji sem přinesl? **3 Napajedlo a krmelec** Z toho běhal mráz po zádech; **4 Průrva** Dohlédnete až na dno; **5 Skála** porostlá břečtanem; **6 Kameny** Zdobí celý vrchol; **7 Bacín** Pohled z cesty

ROBERT ERVIN HOWARD – MEČ A MAGIE

TEXT A FOTO: MILAN MYSLIVEČEK

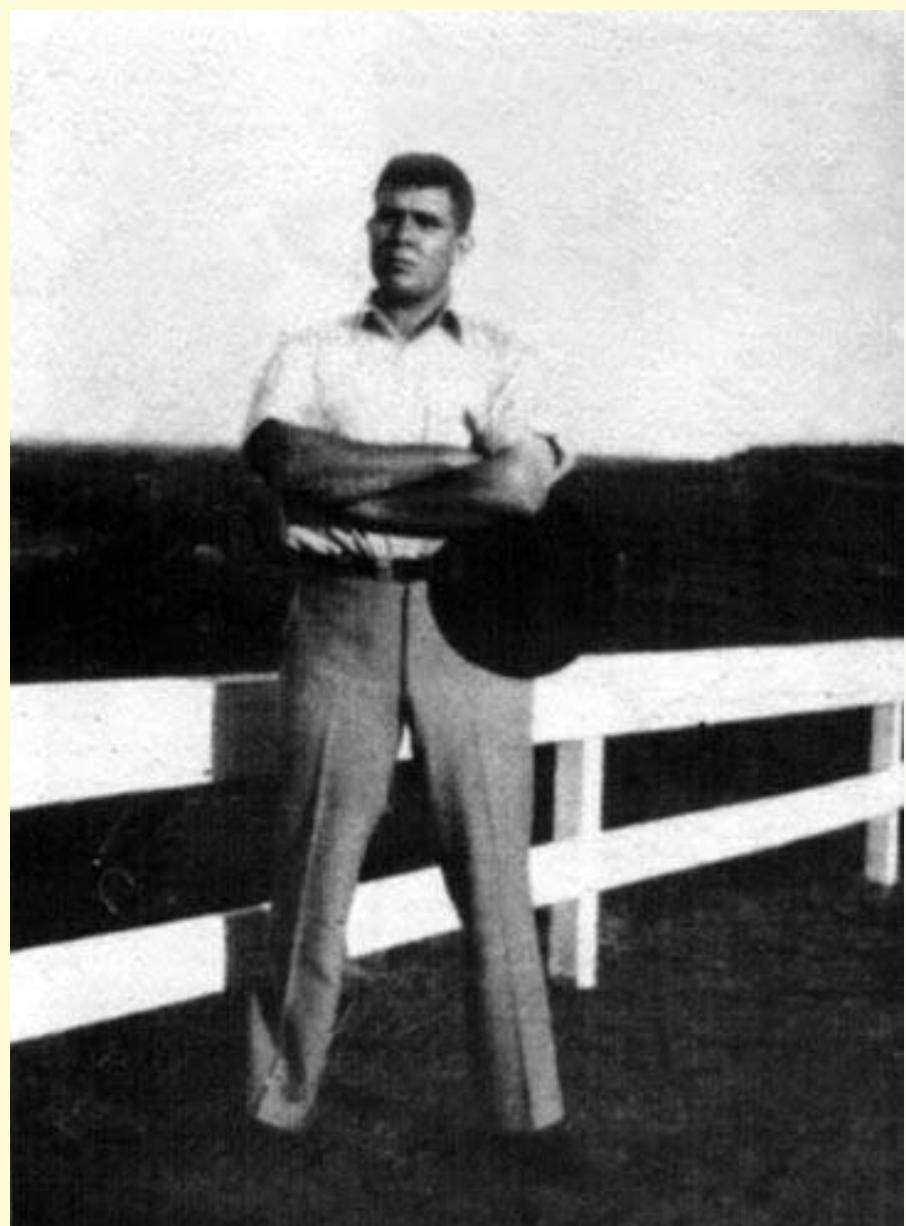
„Věz, ó princi, že o čase, který uplynul mezi rokem, kdy oceány pohltily krásnou Atlantis spolu s ostatními skvostnými městy a zeměmi a mezi lety, v nichž synové Ariovi počali svůj vzestup, se nikomu ani nesnilo.

Tenkrát zářící království zdobila tvář zemskou, jako hvězdy zdobí tvář noční oblohy. Ta království byla tato: Nemedia, Ophir, Brythunia, Hyperborea, Zamora, proslulá krásou svých tmavovlasých žen a plná tajemstvím opředených věží. Zingara se svým kódem rytířství, Koth, hraničící s pastvinami Shemu, Stygia s hrobkami, v nichž panoval věčný stín a chlad a konečně Hyrkania, jejíž jezdci se odívali v ocel, zlato a hedvábí.

Nejpyšnejší ze všech, zářící jako měsíc mezi hvězdami, bylo království Aquilonské, vládnoucí suverénně zasněnému Západu. Sem přišel Conan, zvaný Cimmeřan, černovlasý a zachmuřený, s mečem v pěsti, zloděj, pobuda a rváč, který choval v srdci velké smutky, sny a radosti, aby srazil zářící trůny světa pod podrážky svých zaprášených sandálů...“

Mnoho čtenářů fantasy si dodnes poněkud naivně myslí (a je ochotna se o tom do krve hádat), že „otcem fantasy“ je oxfordský profesor J. R. R. Tolkien (3.1.1892 – 2.9.1973). Je to ale trochu jinak.

Skutečnými otci žánru jsou anglický výtvarník, spisovatel a první překladatel severských ság do angličtiny William Morris

(24.3.1834 – 3.10.1896), Lord Dunsany (24.07.1878 - 25.10.1957), Henry Rider Haggard (22.6.1856 - 14.5.1925) a konečně Američan a otec legendárního Tarzana Edgar Rice Burroughs (1.9.1875 - 19.3.1950). A samozřejmě také rakouský okultista Guido von List (5.10.1848 – 17.5.1919)

Jenže tato jména jsou známá především v anglosaském světě. U nás si čtenář vzpomene asi jen

na kultovního Burroughsova Tarzana z rodu opů (1914) – už jen kvůli legendárním ilustracím Zdeňka Buriana. A v případě mistra Haggarda na Doly krále Šalamouna (1883) – případně další romány o dobrodruhu Allanu Quatermainovi.

Tolkienovi prvenství v žádném případě nepatří. Psal prostě jen pro jiný druh čtenářů a hlavně mnohem později, než tito pánové. Jak se jejich světy inspiroval nebo je odmítl,

to je věc jiná.

Dnes bych ale rád čtenářům přiblížil jiného klasika žánru fantasy, který se směle může měřit s výše jmenovanými. A s oxfordským profesorem zcela jistě. Tímto mistrem, zakladatelem žánru Meč a magie, je Američan Robert Ervin Howard (22.1.1906 – 11.6.1936). A právě tento spisovatel stvořil svět zaniklých civilizací, krásných žen, barbarských válečníků, krvavých válek a temných kultů děsivých bohů, který čtenáři milují dodnes.

Howard žil po celý svůj krátký život v podstatě v jediném texaském městě Cross Plains, kde jeho otec vykonával lékařskou praxi. Mladík, který studoval na Howard Payne College v nedalekém Brownwoodu, si však s otcem příliš nerozuměl a byl stále více fixován na svou matku. Když se dozvěděl o její nevyléčitelné nemoci, tak se zastřelil.

Byl to duchem intelektuál, jenže to se v první polovině dvacátého století v Texasu rovnalo takřka uráze. Tamější muži tehdy byli kovbojové, železniční dělníci, horníci, dokaři a olejáři z naftových vrtů. A aby ho mezi sebe přijali, musel mladý Robert prokázat, že na to má. Boxoval, jezdil na koni, střílel a vůbec sportoval.

Při jeho výšce (měřil přes dva metry) a síle si brzy získal respekt těchto tvrdých proletářů. A oni mu po hospodách a barech začali vyprávět své příběhy. Legendy o starých španělských dolech, ztracených kdesi v horách, strašidelné historky o indiánských pohřebištích, pověsti o pokladech, které na pobřeží Texasu zakopal pirát Jean Lafitte... Z toho všeho a lásky k historii začal Robert sprádat své vlastní vyprávění. Začal

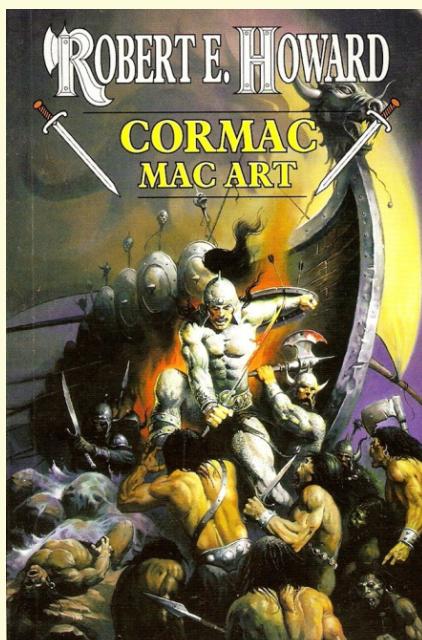
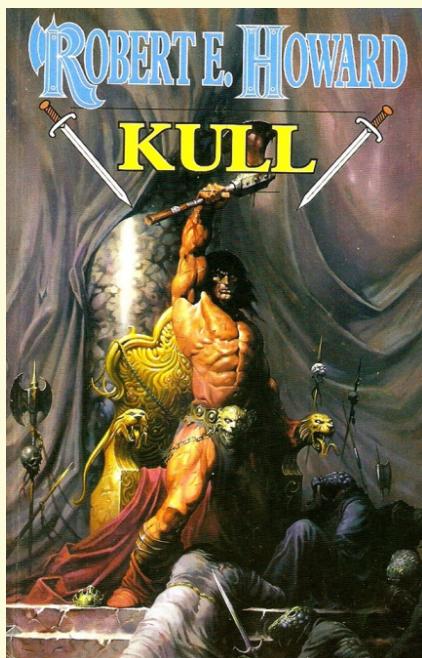
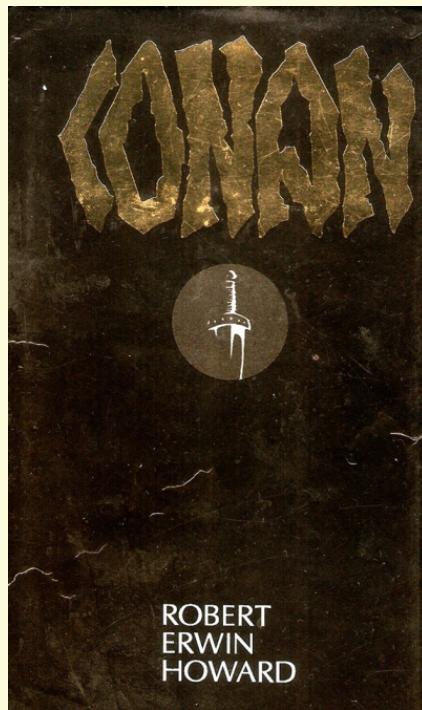
psát. A my mu za to jsme dodnes vděční.

Poněkud nesměle nabídl svou první povídku Kopí a tesáky v roce 1925 magazínu Weird Tales, kde do té doby vycházely spíše duchařské historky. Jenže právě tady publikoval i Howard Phillips Lovecraft (20.8.1890 - 15.3.1937), se kterým Howarda spojilo přátelství na dálku a společná vášeň pro tajemno. Oba si byli v mnohem podobní – oba intelektuálové z „dobrých“ rodin, oba chtěli být „bojovníky“. Oba svým způsobem vizionáři, oba psychicky nevyrovnaní a oba tvůrci moderních mýtů, které žijí i po jejich smrti.

Howard se etabloval v časopise Weird Tales, kde publikoval až do své sebevraždy v roce 1936. Psal do něj povídky z různých žánrů, od horroru až po fantasy. Často vycházel z historie. Jenže historii si volně ohýbal tak, jak potřeboval. Vytvářel smyšlené říše, které posouval daleko zpátky do historie před známé civilizace. Jeho hrdinové jsou takoví, jakým by byl rád on. Jsou to rebelové, putující dávno zmizelým světem, bojující s démony, příšerami i bohy.

Howard byl produktem své doby a amerického Jihu. Byl to rasista, jak tehdy bylo na Jihu dobrým zvykem. V jeho díle se dá najít spousta zmínek o černoších „s odulými pysky“ o jejich „nízkých čelech – svědčících o nízké inteligenci“, případně o „dlouhých opíčích rukách“.

Mistr nebyl zdaleka jediný, kdo si to o svých barevných spoluobčanech myslí. Třeba Lovecraft a Burroughs zašli ještě mnohem dále. Dlouho po Howardově smrti se jeho pokračovatelé Lyon Sprague

de Camp (27.11.1907 - 6.11.2000) a Lin Carter (9.6.1930 - 7.2.1988) rozhodli dokončit a přepracovat jeho nedodělanou práci, kterou nalezli v jeho pozůstatku. Jeho „etnickou nekorektnost“ pro jistotu poněkud upravili, jinak by v dnešní době Howard snad ani vycházet nemohl.

Nejslavnějším hrdinou, kterého R.E.H. stvořil, je bezesporu Conan z Cimmerie. Pro něj vytvořil celou smyšlenou historii, která předcházela civilizaci Sumeru. Je to tzv. Hyborský věk. Aby této době dodal punc věrohodnosti, použil mnoho názvů v místopise a mytologii, které v čtenáři, který má aspoň základní povědomí o historii, vzbuzují pocit uvěřitelnosti tohoto nikdy neexistujícího světa. Podobně postupoval i jeho kolega Lovecraft. Jeho tvorbě bych se rád věnoval v samostatném článku.

Howard velmi rád používal ve svém díle zkomolená jména skutečně žijících historických postav, skutečných měst a pantheonů. Například hlavní bůh Hybořanů Mitra má předobraz v Mithrovi, perském slunečním bohu, kterého uctívali i Římané. Set Stygijců je zase původním Sutechem Egyptanů, zkříženým s dalším egyptským démonem Apopisem. Crom, nejvyšší bůh Cimmeřanů, je pro změnu odvozen od irského boha jménem Crom Cruaich.

I názvy zemí Hyborského věku v čtenáři vyvolávají pocit něčeho známého: Například Aquilonie vzala svůj předobraz ve francouzské provincii Akvitánie, Hyrkánie a Turan jsou perské názvy pro země okolo Kaspického moře a Asgard a Vanaheim jsou přímo inspirovány severskou mytologií.

Podobně i jména hrdinů: Samotné jméno Conan je keltského původu a nosila je celá řada irských a bretaňských šlechticů.

První conanovská povídka Meč s fénixem vyšla ve Weird Tales v roce 1932. Howard v příbězích legendárního barbara postupoval na přeskáčku. Vůbec nepostupoval chronologicky. V této povídce je již Conan králem civilizované říše Aquilonie.

Jak se ke koruně dostal a odkud vlastně přišel, to čtenáře zajímalo a vyžadovali odpovědi. Mistr tedy sedl a začal pracovat na osudech velkého Cimmeřana. Vytvořil i fiktivní historickou kroniku – Nemedijské kroniky, kde čtenářům předvádí vznik a pád říše a kultur, které měly zaplňovat historii lidstva mezi pádem Atlantidy a vzestupem Sumeru.

Povedlo se mu to více než skvěle! Howard měl obrovský cit pro hrůzu a tajemno - posudte sami, jak popisuje setkání Conana a démona z bažin v povídce Za Černou řekou:

„To pro tebe ještě můj bratr nenamaloval lebku na černo a nevrhl ji do věčného ohně planoucího na Gullahově tmavém oltáři. To ještě nezašepthal tvoje jméno černým duchům, kteří žijí na pláních Tmavé země. Pak však přiletěl netopýr od Hory mrtvých a krví nakreslil tvou podobu na kožešinu bílého tygra, která visí před dlouhým domem, ve kterém spí čtyři bratři noci. Obrovští hadi se jim plazí u nohou a hvězdy jim září ve vlasech jako světlusky...

Již brzo bude tvůj duch rozmlouvat s duchy Tmavé země. Oni ti budou vyprávět o starých bozích, kteří nevymřeli, ale sní kdesi v hlubinách

dálek, aby se čas od času probudili.“

Conan z Cimmerie však není jediným mistrovým hrdinou. Předcházel ho ještě Kull z Atlantidy. V mlhách dávnověku, kdy se všechny kontinenty lišily od dnešní podoby, barbarský válečník Kull zvítězil v boji o trůn království Valusie za pomocí smrtonosné válečné sekery.

Kull z rodu Mořské hory musel z Atlantidy uprchnout před hrozbou trestu smrti. Nově nabytý trůn zkouší udržet proti intrikánské šlechtě, proti prastarým nelidským hadím lidem a dalším nepřátelům.

Ale Kull není sám. Jeho pravou rukou je Pikt Brule, který svého přítele doprovází ve všech bojích. Howard vytvořil Kulla dříve než Conana. A je to znát. Povídky ze světa válečníka z Atlantidy dnes na čtenáře mohou působit jaksi nehotově, ale i zde je znát mistrův cit pro hrůzu a tajemno. V povídce Lebka ticha ukazuje, že v žánru nemusí být vždy nutně přítomny příšery nebo potoky krve:

„Kull zatlačil ticho do hradu, krok za krokem, cítil, jak každou chvíli slabne a mizí. Hlas gongu už se vyloupil z dálka a nabíral na síle. Naplnil komnatu, zemi i nebe. Ticho se před ním krčilo a stahovalo se do čím dál menší a jasnější odporné podoby, již Kull viděl i neviděl. Ruce mu odumíraly, ale donutil se ještě zesílit údery.

Ticho se už kroutilo v temných koutech a stále se sesychalo. Ještě poslední ránu! Všechn zvuk vesmíru se nahrnul zpět v jediném návalu řevu, hluku a křiku! Gong se rozlétl na milion rozechvělých střípků. A ticho zařvalo!“

Nezůstalo jen u těchto dvou hrdinů. Cormac Mac Art je irský válečník, který po pádu Říma spolu s vikingem Wulfherem a posádkou drakkaru pustoší pobřeží Británie. I on bojuje s příšerami, bohy a tajemnou předlidskou hrůzou.

S historií zde opět Howard zachází značně volně, míchá do sebe kultury a národy, o kterých víme, že se v této epoše potkat prostě nemohli. Ale není to vůbec na škodu.

I Cormac je vyhnancem, stejně jako Conan a Kull. A vlastně jako samotný Howard. Cormac musí často prokázat svou odvahu. V povídках o něm teče krev skutečně hojně, například v povídce Tygří moře:

„Seveřané na břehu se vzpamatovali z prvního náporu Piktů, sevřeli šiky, přitiskli okraji štítu ke štitu a začali zvolna ustupovat k palisádě, kde se to v otevřené bráně již rojilo válečníky. Piktové se se zuřivým ječením vrhli na ustupující severskou falangu. Byli oděni jen do zvířecích kožešin a vrhali se se zbraněmi z křemene a bronzu proti železným pancířům a zbraním Vikingů, nebylo tedy divu, že za každého ubodaného Seveřana klesali tři až čtyři Piktové.“

Poněkud „modernějším“ hrdinou je anglický puritán Solomon Kane. Ten v šestnáctém století putuje Evropou a Afrikou, kde bojuje proti dávnověkému zlu, které pomocí černé magie zkouší ovládat lidstvo. Kane je již vyzbrojen střelnými zbraněmi a neváhá je využít. A příšerám lidským i nelidským dobré anglické olovo mnoho nechutná.

Šestnácté století bylo dobou zámořských objevů a evropské expanze. Jenže v nových světadílech čihá to, co už bylo z Evropy

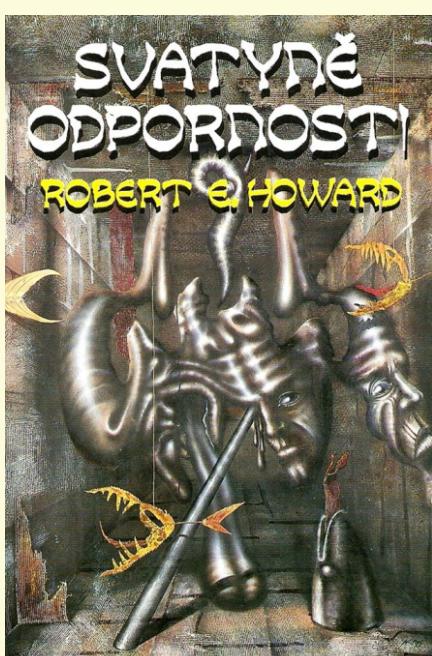
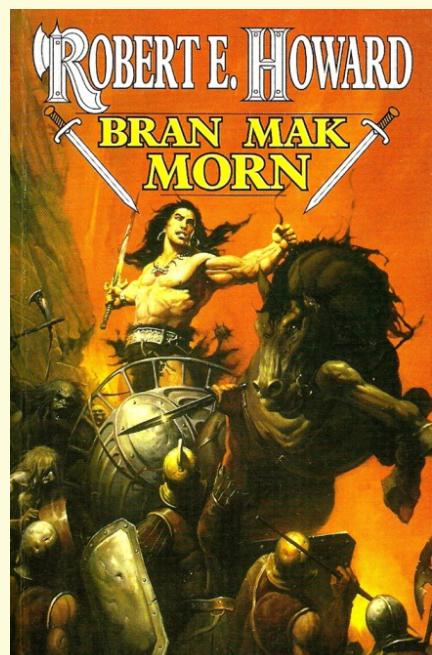
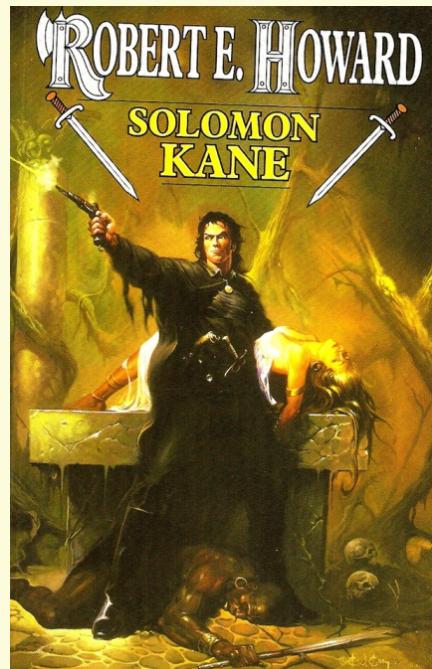
dávno vyhnáno. Čihá to na svůj čas... Zlo se znova probouzí. Kane je však připraven. V povídce Křídla ve tmě čelí okřídeným obludám z řecké mytologie, které ničí černošské vesnice v Africe:

„Kane stál jako socha vítězství. Dávné říše se hroutí, černošské kmeny mizí a dokonce i mytologičtí démoni vymírají, ale nad všemi dál stojí árijský barbar s bílou kůží, chladnýma očima, vítězný, největší bojovník světa, ať už má na sobě vlčí kůži a rohatou helmu nebo boty a plášt, ať už se ohání seknerou nebo rapírem, ať už si říká Dór, Sas nebo Angličan, Iásón, Hengist nebo Solomon Kane.“

Posledním z hrdinů R.E.H., kterého bych vám rád představil, je král Piktů Bran Mak Morn. Ze všech mistrových hrdinů je asi tím nejtragičtějším.

Piktové byli zřejmě předindoevropský (předárijský) národ, či kmen, který obýval Britské ostrovy před příchodem Keltů. Možná šlo o příbuzné dnešních Basků. V době, kdy do Británie přišli Římané, už byli Piktové zřejmě značně promíšení s Kelty. Římané je nikdy nedokázali natrvalo porazit. Piktové vzdorovali Legiím v divoké Kaledonii (dnešní Skotsko) až do pátého století našeho letopočtu, kdy se Řím z Británie stáhl.

Howard popisuje Pikty jako mix Irokézů a neandrtálců. S historií zachází tedy opět velmi svérázně. Piktové vystupují i v Conanově a Cormacově světě, zdá se, jako by jim byl autor přímo fascinován. V jeho pojetí představují poslední ohnisko vzdoru, poslední záhvěz dálné civilizace, která znovu upadla do barbarství.

Bran Mak Morn znesvářené klany sjednotí a postaví se Legiím na odpor. Ví však, že je to marné... Dávné národy mizí a Piktové stejně časem podlehnu novým národům a rasám... Ale o bojovnosti Piktů se ještě stačí přesvědčit germánský voják v římských službách v povídce Lidé stínů:

„Ti Piktové byli lidem jiného věku, posledním národem doby kamenné, který před sebou hnali Keltové a Normané, když přišli ze severu. A kdesi v hloubi mé myslí se skrývala mlhavá vzpomínka na divoké, nelítostné války, vedené v temnějším věku. K této nenávisti se družil i jistý děs. Nikoli z jejich bojového umění, nýbrž z magie, kterou podle všeobecné víry Piktové vládli.

Viděl jsem jejich kromlechy po celé Británii a také jejich velký ochranný val u Corinia. Věděl jsem, že keltští druidové je nenávidí se silou u kněží překvapivou. Ani druidové však nedokázali říci, jak lid doby kamenné dokázal vztyčit tak gigantické hradby z kamene, ani z jakého důvodu, a mysl obyčejného člověka se přikláněla k vysvětlení, jež sloužilo po věky – čarodějnictví.“

Robert Erwin Howard byl génius, který pro nás stvořil svět hrdinů, kteří se liší od toho Tolkienova jako noc ode dne.

Tam, kde Tolkien nechává zpívat hobity o tom, jak jim pěkně roste kukuřice, Howard vyvolává z rasové paměti evropského člověka dávné věky válek a krve.

Conan, Cormac, Kull, Kane a Bran jsou válečníci, kteří pokládají za čestné to, co jim přinese prospěch: Kradou, lžou a přepadají a zabíjejí

ze zálohy. Jejich jména zdobí krev a hrůza.

Přesto však mají svůj vlastní mravní kodex: Proti nelidskému prastarému zlu jsou ochotni bojovat do poslední kapky krve.

Howard ze všech těch honáků, dokařů a rváčů z petrolejových polí, které tak dobře znal, uhnětl archetyp moderního hrdiny, který je nucen žít v civilizaci, i když se jen obtížně přizpůsobuje jejím pravidlům. Psal pro úplně jiný druh čtenářů, než oxfordský profesor. A já patřím mezi ně.

Howard spáchal sebevraždu a jeho dílo na čas upadlo v zapomnění. Po Druhé světové válce však Lyon Sprague de Camp a Lin Carter připravili k vydání všechny hotové mistrovky povídky o Conanovi ke knižnímu vydání. Knižně vyšel také jediný Howardův conanovský román Hodina draka.

Zájem čtenářů byl obrovský. Polozapomenutý autor šel na dračku. De Camp s Carterem tedy začali dopisovat torza nedokončených povídek z pozůstalosti a časem přišli s vlastními. Začali pracovat i na románech. Velice brzo začali psát conanovské příběhy i další spisovatelé po celém světě, včetně Čech. Jak se to komu podařilo, to je jiná věc.

I další hrdinové, které stvořil Howard, se dočkali pokračování. Napomohl tomu i kultovní film Barbar Conan režiséra Johna Miliuse z roku 1981 s Arnoldem Schwarzeneggerem v hlavní roli.

K popularitě příběhů R.E.H. v Čechách napomohl také výborný

překlad conanovských povídek od Jana Kantůrka.

Vstupte tedy do světa, kdy dobře nabroušené ostří je nejlepší zbraní proti kouzlům, démonům a vůbec všemu zlému. Vstupte do dob, kdy magie byla přítomna a kdy se předvěké stvůry ukrývaly v opuštěných zákoutích světa, a začněte třeba povídkou Údolí červa:

„Nikdy jsem nebyl někým, kdo by nenáležel k té neklidné rase, zvané kdysi lidé z Nordheimu, pak Árijci a která je dnes nazývána mnoha jmény a názvy. Jejich historie je mou historií – od prvního zakvílení mláděte holé bílé opice kdesi v arktických pustinách, až po smrtelný výkřik posledního zdegenerovaného potomka nejvyšší civilizace v nějaké vzdálené, neznámé budoucnosti...“

Nepovedu vás staletími a tisíciletími, ale celými epochami, skrytými eony let, o nichž nemají tušení ani nejšílenější z filozofů. Dál, dál a dál se musíme ponořit do temné minulosti, abychom se dostali až k počátkům mé rasy – rasy modrookých, plavovlasých tuláků, vrahů, milenců, nepřekonatelných lupičů a cestovatelů.“

POLÍBENI MÚZOU

TEXT: KVĚTA BRUDNOVÁ; OBRÁZKY: MANTHENIEL PHOTOGRAPHY

AGENCE
PHOTOGRAPHY

V našom seriálu predstavujeme a zpovídame talentované umělce, jejichž díla jsou inspirována pohanstvím. Tentokrát se dozvítíte, jak vypadá pohled na svět očima a objektivem slovenské fotografky s duší vlčice.

Fotografie Veroniky Čierné Vlčice Bohumelové vládnou čarownou mocí přenést nás ze všedního světa do říše fantazie, mýtů a pohádek. Z moderních žen se díky ní stávají víly, čarodějky a bohyně, z mužů válečníci z dávných dob. Z jejích snímků na nás dýchne nejen kouzlo Matky Přírody, ale také láska k uměleckému řemeslu.

„Vlčica, ktorá behá v hlbokom lese, cíti vánok vo vláskoch, šum lístia, kvapky dažďa na tvári... Cítiť na bosých nožkách čerstvú trávu a zbierať kvietky či bylinky na lúkach... Tak vnímam ja tento svet. Zabudnutý pre moderný svet, ale pre mňa nenahraditeľný...“

Jak ses dostala k uměleckému fotografování? Co tě přivedlo k focení mimo ateliér, v přírodě?

Každý kráča svojou vlastnou

cestičkou a ja som v kútiku duše cítila ten silný pulzujúci pocit, že fotografovanie je tá správna cesta, ktorou by som sa mala pobrať. K foteniu som sa dostala tak nečakane, prosté to prišlo samé od seba. Je to moja súčasť života, nevedela by som bez toho dýchať.

A prečo voľba prírody? Pretože je jedinečná, dokonale živá, pulzujúca svojou silou, plná farieb a piesní! Vytvára presne tie čarovné ingredience, ktoré potrebujem na tvorenie fotiek.

Je pro tebe fotografování pouze uměleckou tvorbou, nebo má pro tebe i hlubší význam?

Fotografovanie je pre mňa prejav mojej duše, je pre mňa neutíchajúca väšeň.

Odkud čerpáš inspiraci, nápady? Jak se obvykle tvé fotografie rodí?

Mojou veľkou inšpiráciou je samotná Matka Príroda. Už ako malé dieťa

som zbožňovala rozprávky, rada sa ponárala do krajín fantázie. Milujem J.R.R. Tolkiena a jeho Stredozem. Samozrejme že verím na rôzne rozprávkové bytosti ako sú víly, elfovia, škriatkovia.

Hlboko v srdci cítim a viem, že existujú a sú všade naokolo. Len ľudia už prestali snívať, prestali veriť na zázraky, na rozprávkové bytosti, ako keby svet pokryla iba moderná technika, zhon a stres!

Preto svojimi fotkami chcem preniesť ľudské bytosti do rozprávky. Dať im aspoň náznak toho, že rozprávky sú ešte stále medzi nami. Všetko začína v mojich myšlienkach, rada sa prechádzam len tak po lese... tam čerpám inšpiráciu.

Na fotografiích často ztvárvuješ mytologické bytosti. Vytváříš jejich obrazy podle své fantazie, nebo čerpáš i z jiných zdrojů?

Stalo se někdy, že jsi cítila spojení s nějakou bytostí, nebo ti dokonce

Mantheniel
PHOTOGRAPHY

1

„našeptávala“, jak má dílo vypadat?

Neskutočne ma fascinujú mytologické príbehy o bohoch a rôznych bytostiah. Veľmi často vytváram svoje vízie podľa predstáv, ktoré sa mi zobrazia v snoch. Sny vedia dokonale našepkávať.

Ženy se před objektivem tvého fotoaparátu mění v bohyně, paní lesa, čarodějky, víly nebo bojovnice. Myslís si, že díky takovému fotografování s kostýmy, líčením, uprostřed přírody v sobě pocítí lépe svoji vnitřní bohyni?

Každá ženská bytosť má v sebe vnútornú bohyňu, len ju treba v sebe prebudíť. Pomocou mojich fotiek sa snažím ženské bytosti preniesť do inej doby – do tej našej rozprávky. Ved' priznajme si to, každá má v sebe princeznú, kráľovnú, vílu, či divokú ženu. Verím tomu, že každá moja fotomodelka pri fotoní pocítila to čaro vnútornej bohyňe.

A jak fotoní v kostýmech – většinou bojovníků – vnímají muži?

Vnímajú to určite veľmi intenzívne. Väčšinou sa im rola bojovníka tak zapáči, že by tak chceli zostať navždy.

Odráží tvé fotografie, často inspirované severskou, slovanskou a keltskou mytológií, i tvoji spiritualitu? K jaké duchovní cestě máš blízko?

Ctím si a silno milujem Matku Prírodu, ona je mojou duchovnou cestou. Vážim si každú mytológiu či je to slovanská alebo severská, ale neškatuľujem sa.

Z tvých fotografií vyzařuje čaravná atmosféra, jaká atmosféra panuje pri samotném fotoní? Bývá to „kouzlo“ prítomné i na mieste pri procesu tvorby?

Kúzlo je všade naokolo, stačí ho len vnímať. Pri každom fotoní chcem, aby vládla hlavne priateľská a dobrá nálada, zatiaľ som spolupracovala len s úžasnými bytostami a vždyvládla čaravná atmosféra.

Které své dílo považuješ za nejsilnejší nebo k němu máš nejsilnejší vztah?

Ku každému dielu mám silný emotívny vzťah. Ale mojou srdcovkou zostane navždy príbeh Tri sudičky – Norny.

Máš z fotoní nějaký magický zážitek, o který se můžeš podělit?

Jeden silný magický zážitok mám, vnímam ho ešte teraz intenzívne, ked si na to spomeniem. Bolo to pri fotografovaní bohyňe Epony. Fotilo sa s úžasou Kristínkou, mala samozrejme spoločníčku – koňa menom Lea.

Prechádzali sme sa len tak po lese a lúkach, ach po celý čas som mala po tele zimomriavky, doslova mi bolo až do plácu od šťastia, splnil sa mi veľký sen – v tom momente sme sa ocitli naozaj v tej rozprávke. Spomienky zostanú na veky uchované v mojom srdci. Dokonalá mágia.

Která místa na Slovensku nebo jinde ve světě máš ráda, která tě inspirují?

Každý kút a každé miesto na tejto planéte je nádherné. Na Slovensku ma fascinujú naše Západné Tatry, je tam toľko krásnych a nedotknutých

1 Tři Norny splétají vlákna osudu; **2 Královna lesa**; **3 Stay strong!**
Bojovnice; **4 Do bitvy**

miest, dlhé potoky, priezračné plesá, veľké vodopády, mohutné skaly. Príroda je prosté dokonalá čarodejnica.

Máš nějaké sny týkající se tvé umělecké tvorby? Plánuješ nějakou výstavu nebo jiný projekt?

V prvom rade som neskutočne šťastná, že mám kopu nových fanúšikov, že ľudia moju tvorbu podporujú a majú o moje fotografie záujem, takúto veľkú odozvu som nečakala. Učím sa, stále na sebe pracujem. Mojím snom je venovať sa čo najviac foteniu, spolupracovať s novými krásnymi bytosťami, zrealizovať čo najviac nových nápadov, to je dôležité.

Strašne rada by som chcela spolupracovať aj zo zvieratami ako je líška, srnka či vlk... Ale či sa mi to splní, to je otázne, ale nestrácam nádej. Možno časom pribudne aj výstava, ale to nechám na osud, ako to on zariadi. Nehrniem sa do toho.

Mnoho pohanů s oblibou fotí. Máš nějakou radu pro fotografy – začátečníky? Co je podle tebe při fotografování nejdůležitější?

Najdite si svoj vlastný štýl. Poradila by som asi len to, že prvoradé je fotiť od srdca a s veľkou radosťou, byť sám sebou! To je dôležité.

Děkuji za rozhovor. Přeji přízeň Múz i nadále a pohádkový život.

Web:

<https://500px.com/Mantheniel>

FB stránka Mantheniel

Photography -

<https://www.facebook.com/ManthenielPhotography>

1 Mabon Královna podzimu; 2 Brave; 3 Lucia Nositelka světla a čarodějnici; 4 Epona Bohyně koní; 5 Lady Avalon; 6 Polibek; 7 Runy

ČLENSTVÍ V PFI

Pokud se považuješ za pohana, můžeš být členem Mezinárodní Pohanské federace (PFI).

Členství je roční a vítání jsou jak zájemci, pro něž je pohanství zcela novou věcí a zatím spíše hledají, stejně jako zkušení dlouholetí vyznavači pohanských kultů.

PFIcz nabízí všem členům:

- Přístup do interní sekce webových stránek, kde naleznete cenné návody a informace, recenze, překlady cizojazyčných textů, ke kterým mají i na mezinárodní platformě přístup pouze členové PFI.
- Přístup do všech sekcí fóra Mezinárodní pohanské federace.
- Přístup na internetový server Pagan Plaza, kde jsou ke stažení lokální věstníky z různých zemí a mnohojazyčný internetový čtvrtletník pro členy, Pagan World (Pohanský Svět).
- Možnost zapojit se do projektů a plánování akcí PFIcz a tím jak tuto organizaci, tak pohanství v ČR spoluvtvářet.

Člen se stane součástí Mezinárodní Pohanské federace. Zároveň je členství podporou lokální pobočky, tedy PFIcz.

PFI má mezinárodně platná pravidla pro přijímání nových členů, která jsou:

- musí ti být více než 18 let (nebo 15 se souhlasem rodičů)
- souhlasíš se třemi principy Mezinárodní Pohanské federace
- zaplatíš členský příspěvek nebo se staneš aktivním členem týmu.

Z členského příspěvku PFI financuje chod své lokální pobočky. Aktuální výši najdeš v přihlášce. Česká pobočka každoročně vydává zprávu o způsobu nakládání s těmito financemi. Na co peníze používáme?

- organizaci akcí v jednotlivých regionech ČR (např. zálohy za rezervace v restauracích),
 - přednášky a workshopy tuzemských i zahraničních pohanů (např. cestovní výdaje),
 - správu webu (hosting)
- a mnoho dalšího.

Konkrétní projekty pravidelně zveřejňujeme na webu i sociálních sítích PFIcz.

Pokud máš zájem stát se členem PFI, stáhní si přihlášku na <http://www.pohanskafederace.cz/clenstvi/> nebo kontaktuj nejbližšího regionálního koordinátora nebo mluvčí za PFIcz a staň se členem realizačního týmu.